

ORDIN
mun. Chișinău

„19” iunie 2026

Nr. 114

Cu privire la aprobarea Ghidului privind orientările tehnice pentru efectuarea controlului de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive și raportarea informațiilor

În temeiul acțiunii nr. 49 din Capitolul 27, Clusterul IV al Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 269-288, art.319), precum și pct. 9 subpct. 9.10 și pct. 10 subpct. 10.12 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 305/2026,

ORDON:

Prezentul Ordin:

— transpune Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/248 a Comisiei din 21 februarie 2020 de stabilire a unor orientări tehnice pentru inspecțiile prevăzute la articolul 17 din Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului, CELEX: 32020D0248, publicată în Jurnalul Oficial L 51 din 25 februarie 2020;

— transpune parțial (transpune: Anexa II și III) Decizia 2009/358/CE a Comisiei din 29 aprilie 2009 privind armonizarea și transmiterea periodică a informațiilor și chestionarul prevăzute la articolul 22 alineatul (1) litera (a) și la articolul 18 din Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive, CELEX: 32009D0358, publicată în Jurnalul Oficial L 110 din 1 mai 2009.

1. Se aprobă Ghidul privind orientările tehnice pentru efectuarea controlului de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive și raportarea informațiilor (se anexează).

2. Prezentul Ordin se publică pe paginile oficiale ale Ministerului Mediului, Autorității competente în domeniul folosirii și protecției subsolului și Inspectoratului pentru Protecția Mediului.

3. Prezentul Ordin intră în vigoare la data semnării.

4. Controlul executării prezentului Ordin se pune în sarcina dlui Grigore STRATULAT, Secretar de Stat al Ministerului Mediului.

Ministru

Gheorghe HAJDER

GHID

privind orientările tehnice pentru efectuarea controlului de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive și raportarea informațiilor

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

1. Presentul Ghid stabilește orientări tehnice și metodologice pentru efectuarea controlului de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive clasificate conform art. 53 din Codul subsolului nr. 246/2024, supuse autorizării conform art. 57 din același Cod, în vederea sprijinirii activității de verificare desfășurate de Inspectoratul pentru Protecția Mediului, conform art. 86, 87 și art. 88 alin. (4) din Codul subsolului nr. 246/2024.

2. Controalele de stat au drept scop asigurarea faptului că toate instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive au obținut autorizația necesară și respectă condițiile de autorizare relevante. Controalele de stat se raportează la diferitele etape ale ciclului de viață al instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive și se efectuează conform Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat.

3. Presentul Ghid abordează cadrul orientativ de desfășurare a controalelor de stat, aspectele orientărilor tehnice care trebuie urmărite în efectuarea controalelor de stat pentru fiecare dintre diferitele etape ale ciclului de viață al instalațiilor de gestionare a deșeurilor și elementele specifice relevante pentru efectuarea controlului de stat la instalațiile din categoria A.

4. În sensul prezentului Ghid, „control de stat” are semnificația astfel cum este definit în art. 2 din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat. Printre activitățile de verificare, se numără:

4.1. evaluarea aspectelor relevante legate de mediu și de siguranță și a riscurilor prezentate de instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive;

4.2. efectuarea de vizite la fața locului pentru a verifica instalațiile, condițiile sitului, echipamentele relevante, inclusiv pentru a verifica dacă sunt întreținute în mod corespunzător, documentele relevante și datele electronice, măsurile și sistemele interne, precum și procedeele de funcționare;

4.3. interviuarea personalului care lucrează în instalația de gestionare a deșeurilor extractive;

4.4. consolidarea cunoștințelor operatorilor cu privire la cerințele juridice relevante și la impactul asupra mediului al activităților lor;

4.5. prelevarea de eșantioane;

4.6. utilizarea de tehnici de observare a Pământului și de alte forme de supraveghere la distanță, inclusiv cele care implică senzori *in situ*, după caz;

4.7. verificarea automonitorizării operatorilor;

4.8. verificarea documentelor și a datelor electronice, inclusiv a rapoartelor întocmite de operator, prin alte mijloace decât vizitele la fața locului;

4.9. verificarea măsurilor și a sistemelor interne, precum și a procedeelelor de funcționare ale operatorilor, prin alte mijloace decât vizitele la fața locului;

4.10. verificarea existenței garanțiilor financiare sau a instrumentelor echivalente constituite conform regulamentului aprobat în condițiile art. 81 din Codul subsolului nr. 246/2024;

4.11. înregistrarea de informații factuale privind neconformitatea (consemnate în actele controlului de stat);

4.12. identificarea motivelor pentru neconformitatea detectată și a posibilelor tipuri de impact ale acestei neconformități asupra mediului și a sănătății umane;

4.13. descrierea neconformității detectate, în special a circumstanțelor care au condus la aceasta, pentru a identifica, în măsura posibilului, acțiunile care sunt necesare pentru a asigura conformitatea și pentru a crea condiții favorabile realizării lor, inclusiv prin cooperarea cu alte autorități competente relevante și prin schimbul de constatări rezultate în urma controalelor de stat.

5. Controalele de stat pot fi planificate, efectuate în cadrul unui set de activități periodice, și inopinate efectuate ca răspuns la plângeri grave sau pentru investigarea accidentelor, a incidentelor și a altor cazuri grave de neconformitate, pe baza criteriilor de risc prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 963/2018 pentru aprobarea Metodologiei privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor (în continuare - *Hotărârea Guvernului nr. 963/2018*).

CAPITOLUL II

Aspecte tehnice și metodologice aplicabile în procesul de control de stat

Secțiunea a 1-a

Aspecte administrative și planificarea controalelor de stat

6. În scopul asigurării eficienței controlului de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive, se iau în considerare următoarele aspecte administrative:

6.1. disponibilitatea exercitării controlului de stat pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru toate instalațiile clasificate conform art. 53 din Codul subsolului nr. 246/2024, supuse autorizării conform art. 57 din același Cod;

6.2. independența și capacitatea de a îndeplini toate sarcinile necesare pentru efectuarea controlului de stat;

6.3. exercitarea prerogativelor legale de controlul de stat, inclusiv dreptul de acces în instalații și dreptul de a examina bunurile, documentația și datele electronice relevante;

6.4. dotarea cu resurse umane, echipamente și suport financiar necesar pentru efectuarea controalelor de stat;

6.5. colaborarea cu autoritățile competente în vederea cooperării și a coordonării activității lor cu alte autorități relevante, în special cu alte autorități cu responsabilități în ceea ce privește respectarea autorizațiilor impuse de legislația națională în ceea ce privește instalațiile clasificate conform art. 53 din Codul subsolului nr. 246/2024, supuse autorizării conform art. 57 din același Cod;

6.6. nivelul de cunoștințe, de experiență și de competență pe care trebuie să îl aibă inspectorii pentru a efectua controlul de stat, în special în ceea ce privește proiectarea, construcția, exploatarea și închiderea instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive;

6.7. organizarea cursurilor de formare pentru a actualiza cunoștințele inspectorilor;

6.8. solicitarea asistenței necesare de la operatori pentru desfășurarea controalelor de stat, inclusiv prin asigurarea accesului la fața locului, prelevarea de probe și furnizarea tuturor informațiilor necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute la art. 86-87, 88 alin. (4) și art. 92 alin. (1) din Codul subsolului nr. 246/2024.

7. La elaborarea planurilor controalelor de stat conform Hotărârii Guvernului nr. 963/2018, se recomandă luarea în considerare a următoarelor aspecte:

7.1. planificarea controalelor de stat prin intermediul unui plan sau al unor planuri stabilit(e) la nivelul administrativ corespunzător, conform art. 86 alin. (3) al Codului subsolului nr. 246/2024, pentru instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive. Aceste planuri pot fi integrate sau combinate cu alte planuri ale controalelor de stat, în cazul în care acest lucru se consideră adecvat;

7.2. revizuirea periodică și, după caz, actualizarea planului sau a planurilor controlului de stat;

7.3. acoperirea, în planul controalelor de stat, a fiecărei instalații de gestionare a deșeurilor extractive clasificate conform art. 53 din Codul subsolului nr. 246/2024, supuse autorizării conform art. 57 din același Cod;

7.4. includerea în fiecare plan al controalelor de stat a următoarelor elemente:

7.4.1. o evaluare generală a problemelor și a riscurilor relevante legate de mediu și de siguranță;

7.4.2. zona geografică acoperită de planul controalelor de stat;

7.4.3. listă a instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive care fac obiectul planului controalelor de stat și care dețin o autorizație;

7.4.4. mijloacele de asigurare a identificării instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive clasificate conform art. 53 din Codul subsolului nr. 246/2024, supuse autorizării conform art. 57 din același Cod și care funcționează fără autorizație;

7.4.5. procedurile pentru efectuarea controalelor de stat planificate;

7.4.6. proceduri pentru efectuarea controalelor de stat inopinate;

7.4.7. proceduri pentru efectuarea vizitelor la fața locului anunțate și neanunțate;

7.4.8. după caz, mecanismele de cooperare și schimb de informații între Inspectoratul pentru Protecția Mediului și autoritățile menționate la art. 54 alin. (8) din Codul subsolului nr. 246/2024, implicate în prevenirea și gestionarea consecințelor accidentelor majore la instalațiile de deșeuri extractive;

7.4.9. informații privind resursele umane, financiare și de altă natură de care are nevoie autoritatea competentă de controlul de stat pentru punerea în aplicare a planului controlului de stat.

Secțiunea a 2-a

Controalele de stat planificate

8. La efectuarea controalelor de stat planificate se iau în considerare următoarele aspecte:

8.1. efectuarea controlului de stat planificat la intervale regulate pe baza unei evaluări corespunzătoare a riscurilor privind instalația de gestionare a deșeurilor în cauză;

8.2. o frecvență adecvată a vizitelor la fața locului, pe baza unei evaluări adecvate a riscurilor privind instalația de gestionare a deșeurilor în cauză, care să reflecte, de asemenea, riscurile potențial mai mari ale instalațiilor din categoria A;

8.3. aplicarea următoarelor criterii pentru evaluarea riscurilor instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive:

8.3.1. impactul potențial și real al instalațiilor în cauză asupra sănătății umane și asupra mediului, luând în considerare nivelurile și tipurile de emisii, sensibilitatea mediului local și riscul de accidente, conform art. 49 alin. (5) și (6), art. 51 alin. (1) pct. 5), 6) și 8), art. 54 alin. (8), art. 56, art. 58 alin. (4), (6) și (7), art. 59-60 și art. 92 alin. (1) din Codul subsolului nr. 246/2024;

8.3.2. istoricul în materie de conformitate;

8.3.3. participarea operatorului instalației de gestionare a deșeurilor extractive la aplicarea politicii de prevenire a accidentelor majore și a sistemului de management de securitate, precum și la implementarea măsurilor organizatorice, procedurale, operaționale și de monitorizare pe întreg ciclul de viață al instalației, inclusiv în fazele de exploatare, închidere și postînchidere, conform art. 49 alin. (5) și (6), art. 51 alin. (1) pct. 1), 5), 6) și 7), art. 54 alin. (3) și (4), art. 56 alin. (1) și (2), art. 58 alin. (1)-(3) și art. 59 din Codul subsolului nr. 246/2024;

8.4. luarea în considerare de către inspector, după caz, a constatărilor relevante în caz de accident major potrivit art. 54 alin. (8) din Codul subsolului nr. 246/2024;

8.5. punerea la dispoziția operatorului, atunci când vizitele la fața locului sunt anunțate în prealabil, a programului de vizite și a detaliilor informațiilor, precum și a oricărui alt tip de asistență pe care operatorul va trebui să o furnizeze;

8.6. punerea în comun a rezultatelor cu alte autorități, în cazul detectării unei neconformități sau a unui risc pentru conformitate, efectuarea unei investigații și, după caz, în special în vederea:

8.6.1. furnizării unei descrieri a riscului de neconformitate sau a riscului pentru conformitate, a clarificării cauzelor acestuia și a impactului său asupra mediului și asupra sănătății umane și, în special, a clarificării circumstanțelor care au dus la neconformitate;

8.6.2. furnizării unei baze factuale care să faciliteze și să permită reacții adecvate în vederea remedierii neconformității detectate și care să prevină viitoare neconformități, inclusiv, după caz, controale de stat suplimentare, măsuri corective luate de către operator, actualizarea condițiilor de autorizare, suspendarea autorizației sau utilizarea de sancțiuni;

8.7. efectuarea de noi controale de stat în cazul suspendării exploatarei unei instalații de gestionare a deșeurilor extractive, în cazul nerespectării condițiilor de autorizare, în vederea obținerii unor rezultate în materie de mediu și de altă natură pe care condițiile de autorizare au fost concepute să le asigure.

Secțiunea a 3-a

Controale de stat inopinate

9. La efectuarea controalelor de stat inopinate se iau în considerare următoarele aspecte:

9.1. desfășurarea controalelor de stat inopinate, inclusiv prin vizite la fața locului, cât mai curând posibil după primirea unor plângeri grave privind nerespectarea cerințelor de autorizație sau informarea prin alte mijloace de producerea unor accidente, a unor incidente sau a unor cazuri de neconformitate grave, indiferent dacă astfel de evenimente trebuie notificate în conformitate cu art. 58 alin. (4) sau cu art. 59 alin. (6) din Codul subsolului nr. 246/2024, în sensul Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, în baza criteriilor de risc conform Hotărârii Guvernului nr. 963/2018, inclusiv:

9.1.1. clarificarea cauzelor evenimentului și a impactului său asupra mediului și asupra sănătății umane și, în special, clarificarea circumstanțelor care au dus la neconformitate;

9.1.2. furnizării unei baze factuale care să faciliteze și să permită reacții adecvate în vederea remedierii neconformității detectate și care să prevină viitoare accidente, incidente sau cazuri de neconformitate, inclusiv, după caz, controalelor de stat suplimentare, măsuri corective luate de către operator, actualizarea condițiilor de autorizație, suspendarea autorizației sau utilizarea de sancțiuni;

9.2. luarea în considerare de către inspector, după caz, a constatărilor relevante în caz de accident major potrivit art. 54 alin. (8) din Codul subsolului nr. 246/2024;

9.3. efectuarea unui număr adecvat de vizite la fața locului neanunțate, în special în cazul în care acestea sunt relevante pentru detectarea unor probleme sau a expunerii la risc sau în cazul în care acestea sunt necesare pentru a răspunde unei situații urgente;

9.4. abordarea, în măsura în care este posibil în cadrul deciziilor privind vizitele la fața locului neanunțate a preocupărilor legate de sănătate, de mediu și de siguranță și a eventualei necesități ca personalul operativ al instalației de gestionare a deșeurilor extractive să se afle la fața locului.

Secțiunea a 4-a

Documentarea controalelor de stat

10. La documentarea activităților de control de stat, inclusiv a vizitelor la fața locului, se iau în considerare următoarele aspecte:

10.1. înregistrarea corespunzătoare a tuturor activităților controlului de stat;

10.2. întocmirea, după fiecare vizită la fața locului la o instalație de gestionare a deșeurilor extractive, a unui proces-verbal de control, în formă scrisă, înregistrat și păstrat, conform art. 28 din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, ușor accesibil și întreținut în mod corespunzător;

10.3. includerea în procesul-verbal de control a conținutului prevăzut la art. 28 alin. (2) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat;

10.4. finalizarea procesului-verbal de control în termenul prevăzut în Legea 131/2012 privind controlul de stat, cu excepția cazului în care în timpul vizitei la fața locului s-au făcut constatări mai grave, caz în care se poate solicita prelungirea termenului, în condițiile legii;

10.5. asigurarea dreptului operatorului, înainte sau după finalizarea procesului-verbal de control, de a prezenta observații, după caz;

10.6. asigurarea transparenței prin punerea la dispoziția publicului a rezultatelor vizitei la fața locului și, după caz, ale altor activități ale controlului de stat, în condițiile prevăzute la art. 55 din Codul subsolului nr. 246/2024.

CAPITOLUL III

Aspecte care trebuie urmărite la efectuarea controalelor de stat în diferitele etape ale ciclului de viață al instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive

Secțiunea a 1-a

Controlul de stat la noile instalații de gestionare a deșeurilor extractive înainte de începerea operațiunilor de depozitare

11. La efectuarea controlului de stat înainte de începerea operațiunilor de depozitare, conform art. 88 alin. (4) din Codul subsolului nr. 246/2024, se iau în considerare următoarele aspecte:

11.1. aplicarea măsurilor luate pentru reducerea la minimum a impactului asupra mediului în timpul funcționării și după închidere, inclusiv, dacă este necesar, tratarea apei contaminate și a levigatului, conform art. 60 din Codul subsolului nr. 246/2024;

11.2. conformitatea amplasării, a proiectării și a construcției instalației de gestionare a deșeurilor extractive cu elementele de siguranță și de mediu prevăzute în autorizație, conform art. 58 alin. (2) din Codul subsolului nr. 246/2024;

11.3. conținutul, disponibilitatea și performanța sistemului de automonitorizare pentru monitorizarea periodică sau continuă și autoinspecțiile operatorilor, precum și a raportării planificate a datelor de monitorizare către autoritatea competentă în domeniul folosirii și protecției subsolului;

11.4. aplicarea măsurilor de gestionare, de întreținere și de supraveghere planificate pentru a asigura stabilitatea fizică a instalației și pentru a preveni poluarea sau contaminarea solului, a aerului, a apelor de suprafață sau a apelor subterane pe termen scurt și pe termen lung, precum și pentru a reduce la minimum, pe cât posibil, daunele aduse peisajului, conform art. 58 alin. (2) din Codul subsolului nr. 246/2024;

11.5. disponibilitatea unor resurse umane suficiente și competența personalului responsabil cu managementul de mediu și cu siguranța instalației de gestionare a deșeurilor extractive, conform art. 58 alin. (1) din Codul subsolului nr. 246/2024;

11.6. caracterul adecvat al planului de închidere menționat la art. 51 alin. (1) pct. 7) din Codul subsolului nr. 246/2024;

11.7. existența unei garanții financiare pentru refacerea mediului sau a unui instrument echivalent în ceea ce privește mărimea și forma sa conform regulamentului aprobat în condițiile art. 81 din Codul subsolului nr. 246/2024, în cazurile și condițiile prevăzute la art. 57 alin. (1) lit. d) din Codul subsolului nr. 246/2024; dacă este necesară sau nu revizuirea și verificarea clasificării instalației de gestionare a deșeurilor ca instalație din categoria A;

11.8. respectarea oricăror alte condiții de autorizare și a oricăror alte cerințe relevante prevăzute în Codul subsolului nr. 246/2024.

Secțiunea a 2-a

Controlul de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive aflate în funcțiune

12. La efectuarea controlului de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive aflate în funcțiune se iau în considerare următoarele aspecte:

12.1. efectele negative ale instalației de gestionare a deșeurilor extractive asupra mediului și a sănătății umane, precum și măsurile adoptate în vederea reducerii la minimum a impactului asupra mediului; în special, caracterul adecvat al construcției, gestionării și întreținerii instalației de gestionare a deșeurilor extractive pentru a asigura stabilitatea sa fizică și pentru a preveni poluarea sau contaminarea solului, a aerului, a apelor de suprafață sau a apelor subterane pe termen scurt și pe termen lung, precum și pentru a reduce la minimum, pe cât posibil, daunele aduse peisajului și modul în care aceste efecte corespund condițiilor de autorizație, precum și informațiile din evaluarea impactului asupra mediului în cazul în care o astfel de evaluare este necesară;

12.2. conformitatea cantităților, a caracteristicilor și a clasificării deșeurilor depozitate în instalația de gestionare a deșeurilor extractive cu elementele indicate în autorizație;

12.3. conformitatea generării estimate de levigat, inclusiv a conținutului său de contaminanți, a deșeurilor depozitate și a bilanțului hidric al instalației de gestionare a deșeurilor extractive cu elementele indicate în autorizație;

12.4. modificările structurale și operaționale aduse instalației de gestionare a deșeurilor extractive: verificarea - (1) gestionării apei, (2) calității activităților de construcție geotehnică (de exemplu, înălțarea unor baraje/diguri), (3) gestionării sistemelor de siguranță geotehnică (de exemplu, acoperirea suprafețelor, monitorizarea stabilității și a siguranței), (4) cantităților și caracteristicilor deșeurilor depozitate în comparație cu previziunile din planul de gestionare a deșeurilor extractive, (5) generării de levigat, inclusiv a conținutului său de contaminanți, în comparație cu previziunile din planul de gestionare a deșeurilor extractive, (6) bilanțului hidric al instalației de gestionare a deșeurilor extractive, în comparație cu previziunile din planul de gestionare a deșeurilor extractive, și a (7) tehnicilor utilizate pentru managementul mediului și al siguranței și pentru monitorizarea mediului, precum și a gradului de adecvare al acestor tehnici;

12.5. adoptarea măsurilor recomandate sau impuse după controalele de stat anterioare;

12.6. rapoartele și declarațiile de audit de mediu și de siguranță, dacă acestea sunt solicitate în autorizație;

12.7. rezultatele, exhaustivitatea, gestionarea și performanța programului de automonitorizare pentru monitorizarea periodică și raportarea tuturor datelor de monitorizare (dacă este cazul) către autoritatea competentă;

12.8. anomalii vizuale ale sitului;

12.9. reprezentativitatea eșantionării și caracterizarea deșeurilor extractive;

12.10. rolurile, responsabilitățile și competența personalului responsabil cu managementul mediului și al siguranței instalației de gestionare a deșeurilor extractive, precum și disponibilitatea unor resurse umane suficiente și formarea oferite personalului, conform art. 56 alin. (3) din Codul subsolului nr. 246/2024;

12.11. procedurile de notificare a autorității competente cu privire la orice eveniment care ar putea afecta stabilitatea instalației de gestionare a deșeurilor extractive, precum și orice efecte negative semnificative asupra mediului evidențiate de procedurile de control de stat și monitorizare relevante, conform art. 54 din Codul subsolului nr. 246/2024;

12.12. corespunderea planului de închidere cu cerințele prevăzute la art. 51 alin. (1) pct. 7) din Codul subsolului nr. 246/2024 și respectarea măsurilor de închidere etapizată prevăzute în acesta;

12.13. corespunderea mărimii și a formei garanției financiare sau ale instrumentului echivalent conform regulamentului aprobat în condițiile art. 81 din Codul subsolului nr. 246/2024, în raport cu costurile calculate pentru obligațiile operatorului prevăzute în autorizație, inclusiv dispozițiile referitoare la finalizarea închiderii și la perioada de după închidere și reabilitarea restantă a terenului afectat;

12.14. dacă instalația de gestionare a deșeurilor extractive este clasificată ca instalație din categoria A sau nu, conform art. 53 din Codul subsolului nr. 246/2024;

12.15. respectarea oricăror alte condiții de autorizație și a oricăror alte cerințe relevante conform art. 57 din Codul subsolului nr. 246/2024.

Secțiunea a 3-a

Controlul de stat final la fața locului a instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive

13. La efectuarea controlului de stat final la fața locului, conform art. 59 alin. (2) din Codul subsolului nr. 246/2024, se iau în considerare următoarele aspecte:

13.1. efectele adverse asupra mediului și a sănătății umane ale instalației de gestionare a deșeurilor extractive și măsurile luate pentru reducerea la minimum a acestui impact după

închidere, inclusiv, dacă este necesar, tratarea apei contaminate și a levigatului, conform art. 60 din Codul subsolului nr. 246/2024;

13.2. punerea în aplicare a planului de închidere menționat la art. 51 alin. (1) pct. 7) din Codul subsolului nr. 246/2024;

13.3. reabilitarea terenului afectat de instalația de gestionare a deșeurilor extractive, conform art. 59 alin. (2);

13.4. corespunderea planului și a dispozițiilor adoptate în ceea ce privește întreținerea, monitorizarea, controlul și măsurile corective în etapa de după închiderea instalației de gestionare a deșeurilor extractive, inclusiv funcționarea și caracterul adecvat al echipamentelor de monitorizare, supraveghere și control, conform art. 59 alin. (3) din Codul subsolului nr. 246/2024;

13.5. corespunderea mărimii și a formei garanției financiare sau ale instrumentului echivalent conform regulamentului aprobat în condițiile art. 81 din Codul subsolului nr. 246/2024, în raport cu costurile calculate pentru obligațiile operatorului prevăzute în autorizație, inclusiv dispozițiile referitoare la finalizarea închiderii și la perioada de după închidere și reabilitarea restantă a terenului afectat;

13.6. dacă instalația de gestionare a deșeurilor extractive este clasificată ca instalație din categoria A sau nu, conform art. 53 din Codul subsolului nr. 246/2024;

13.7. respectarea oricăror alte condiții de autorizație și a oricăror alte cerințe relevante prevăzute în Codul subsolului nr. 246/2024.

Secțiunea a 4-a

Controlul de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive după închidere

14. La efectuarea controlului de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive după închidere, se iau în considerare următoarele aspecte:

14.1. efectele adverse asupra mediului și a sănătății umane ale instalației de gestionare a deșeurilor extractive și măsurile luate pentru reducerea la minimum a acestui impact după închidere, inclusiv, dacă este necesar, tratarea apei contaminate și a levigatului, conform art. 60 din Codul subsolului nr. 246/2024;

14.2. corespondența dintre, pe de o parte, efectele adverse menționate la subpct. 14.1 și, pe de altă parte, condițiile de autorizație și informațiile din evaluarea impactului asupra mediului, dacă este necesar;

14.3. conformitatea generării de levigat, inclusiv a conținutului său de contaminanți, a deșeurilor extractive depozitate și a bilanțului hidric al instalației de gestionare a deșeurilor extractive și, dacă este necesar, a tratării apei contaminate și a levigatului, cu elementele indicate în autorizația de folosință a subsolului, conform art. 60 din Codul subsolului nr. 246/2024;

14.4. punerea în aplicare a planului de închidere menționat la art. 51 alin. (1) pct. 7) din Codul subsolului nr. 246/2024;

14.5. conformitatea planului de închidere menționat la art. 51 alin. (1) pct. 7) din Codul subsolului nr. 246/2024, în special în ceea ce privește necesitatea unor măsuri suplimentare de închidere și reabilitare, pe baza riscului de mediu și a evaluării impactului;

14.6. reabilitarea terenului afectat de instalația de gestionare a deșeurilor extractive; adecvarea planului și a dispozițiilor adoptate în ceea ce privește întreținerea, monitorizarea, controlul și măsurile corective în etapa de după închiderea instalației de gestionare a deșeurilor extractive, inclusiv funcționarea și conformitatea echipamentelor de monitorizare, supraveghere și control, conform art. 59 alin. (3) din Codul subsolului nr. 246/2024, precum și raportarea tuturor datelor de monitorizare către autoritatea competentă

în domeniul folosirii și protecției subsolului, conform art. 59 alin. (7) din Codul subsolului nr. 246/2024;

14.7. aspectul de notificare a autorităților competente cu privire la orice eveniment sau evoluție care ar putea afecta stabilitatea instalației de gestionare a deșeurilor extractive, precum și orice efecte adverse semnificative asupra mediului evidențiate de procedurile de control și monitorizare relevante, conform art. 59 alin. (6) din Codul subsolului nr. 246/2024;

14.8. corespunderea mărimii și a formei garanției financiare sau ale instrumentului echivalent conform regulamentului aprobat în condițiile art. 81 din Codul subsolului nr. 246/2024, în raport cu costurile calculate pentru obligațiile operatorului prevăzute în autorizație, inclusiv dispozițiile referitoare la finalizarea închiderii și la perioada de după închidere și reabilitarea restantă a terenului afectat;

14.9. dacă instalația de gestionare a deșeurilor extractive este clasificată ca instalație din categoria A sau nu, conform art. 53 din Codul subsolului nr. 246/2024;

14.10. respectarea oricăror alte condiții de autorizație și a oricăror alte cerințe relevante prevăzute în Codul subsolului nr. 246/2024.

CAPITOLUL IV

Elemente suplimentare pentru controalele de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor din categoria A

Secțiunea a 1-a

Controlul de stat privind barajele instalațiilor de gestionare a deșeurilor din categoria A care conțin steril de procesare

15. Suplimentar elementelor prevăzute în Capitolul III, în cazul barajelor instalațiilor de gestionare a deșeurilor din categoria A care conțin steril de procesare, se iau în considerare următoarele aspecte:

15.1. tipul și starea protecției împotriva eroziunii;

15.2. caracterul adecvat al proiectului hidrologic, cum ar fi bilanțul hidric și bordul liber disponibil [distanța verticală (înălțimea) dintre nivelul maxim normal de funcționare a unui iaz și creasta barajului];

15.3. compoziția, starea și integritatea structurală a depunerilor de steril de procesare, cum ar fi prezența unor depresiuni, densitatea sterilului de procesare, limitarea generării de praf atmosferic;

15.4. modificările crestei și ale pantei barajului, în raport cu situația din cadrul proiectului;

15.5. funcționarea și starea sistemului de drenaj și ale structurilor sale geotehnice (cum ar fi geomembrane, baraje) și ale echipamentelor (cum ar fi monitorizarea structurii barajului);

15.6. zonele de scurgere și de infiltrare și cantitatea de material scurs;

15.7. orice daune constatate;

15.8. copacii și vegetația prezentă pe baraj.

Secțiunea a 2-a

Controlul de stat privind dispozitivele de deversare ale instalațiilor de gestionare a deșeurilor din categoria A care conțin steril de procesare

16. Suplimentar elementelor prevăzute în Capitolul III, în cazul controlului dispozitivelor de deversare ale instalațiilor de gestionare a deșeurilor din categoria A care conțin steril de procesare, se iau în considerare următoarele aspecte:

- 16.1. dacă accesul la conductele și punctele de deversare este adecvat;
- 16.2. deteriorările echipamentelor de construcție și de control;
- 16.3. scurgerile prin dispozitivele de deversare și în jurul lor;
- 16.4. eroziunea gurii de ieșire din aval;
- 16.5. vegetația prezentă în dispozitivele de deversare sau în apropierea lor;
- 16.6. echipamentele de reglare a deversării;
- 16.7. dispozitivele de deversare de urgență;
- 16.8. alimentarea electrică de rezervă;
- 16.9. rata de creștere a deversărilor în iazul de decantare și rata aferentă de creștere a nivelului iazului (măsurată în metri/an);
- 16.10. sistemul de deversare a sterilului de procesare;
- 16.11. sistemul de gestionare a apelor.

Secțiunea a 3-a

Controalele de stat la instalațiile de gestionare a deșeurilor din categoria A care conțin deșuri de roci

17. Suplimentar elementelor prevăzute în Capitolul III, în cazul instalațiilor de gestionare a deșeurilor din categoria A care conțin deșuri de roci, se iau în considerare următoarele aspecte:

- 17.1. eroziunea rocilor;
- 17.2. calitatea și cantitatea apei de infiltrare;
- 17.3. dacă măsurile luate pentru reducerea la minimum a impactului instalațiilor de gestionare a deșeurilor de roci asupra mediului sunt adecvate;
- 17.4. dacă activitățile de recultivare în temeiul obligațiilor legale relevante sunt adecvate și eficiente.

CAPITOLUL V

Aspecte privind colectarea, centralizarea și raportarea informațiilor privind instalațiile de gestionare a deșeurilor extractive

Secțiunea a 1-a

Informații care trebuie furnizate de operatori autorităților competente cu privire la evenimentele cu impact menționate la art. 58 alin. (4)-(6), art. 59 alin. (6) și art. 97 alin. (3) din Codul subsolului nr. 246/2024

18. Aspecte minime pentru furnizarea informațiilor de către operatorii instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive:

18.1. informațiile conținute în autorizația de folosință a subsolului eliberată conform art. 57, autorităților competente menționate în art. 54 alin. (8) din Codul subsolului nr. 246/2024;

18.2. notificarea autorităților competente privind orice eveniment care poate afecta stabilitatea instalației de gestionare a deșeurilor extractive în exploatare, închidere sau post-inchidere, conform art. 58 alin. (4)-(6), art. 59 alin. (6) și art. 97 alin. (3) din Codul subsolului nr. 246/2024;

18.3. transmiterea informațiilor către Biroul Național de Statistică, la solicitare, în scopuri statistice, în conformitate cu art. 61 alin. (7) din Codul subsolului nr. 246/2024.

19. Informațiile sensibile cu caracter pur comercial, cum ar fi informațiile referitoare la relațiile de afaceri și componentele de cost și volumul rezervelor de substanțe minerale utile cu valoare economică, nu se pun la dispoziția publicului, în conformitate cu art. 61 alin. (8) din Codul subsolului nr. 246/2024.

20. În conformitate cu obligațiile stabilite la art. 58 alin. (4)-(6), art. 59 alin. (6) și art. 97 alin. (3) din Codul subsolului nr. 246/2024, pentru fiecare eveniment prevăzut de aceste dispoziții, operatorul furnizează autorităților competente cel puțin informațiile de mai jos:

20.1. denumirea și adresa instalației, autoritatea competentă pentru eliberarea autorizației și autoritatea competentă de controlul de stat;

20.2. informații privind autorizația eliberată, cuprinzând data eliberării, perioada de valabilitate, categoria instalației de gestionare a deșeurilor extractive, conform art. 57 din Codul subsolului nr. 246/2024, tipul de deșeuri și o scurtă descriere a instalațiilor și a procedurilor de monitorizare și de control de stat; descrierea etapei de exploatare a instalației (în exploatare, etapa de închidere sau etapa de după închiderea instalației);

20.3. descrierea evenimentului, inclusiv:

20.3.1. natura și descrierea incidentului, descrierea modului în care s-a produs evenimentul, locația și reperele temporale ale evenimentului;

20.3.2. informații în cazul unui potențial impact transfrontalier;

20.3.3. evaluarea posibilelor impacturi asupra mediului și sănătății publice și a posibilelor consecințe asupra stabilității instalației de gestionare a deșeurilor extractive;

20.3.4. analizarea cauzelor posibile ale evenimentului.

20.4. descrierea măsurilor corective adoptate pentru remedierea evenimentului, în special:

20.4.1. dacă este cazul, descrierea modului în care a fost implementat planul de urgență;

20.4.2. tipul de instrucțiuni date de autoritățile competente;

20.4.3. alte măsuri, care urmează a fi precizate.

20.5. descrierea măsurilor adoptate pentru prevenirea altui incident de aceeași natură, în special:

20.5.1. condițiile noi incluse în autorizație;

20.5.2. adaptarea sistemelor de monitorizare și de control de stat;

20.5.3. îmbunătățirea transmiterii informațiilor;

20.5.4. alte măsuri, care urmează a fi precizate.

21. Informațiile referitoare la evenimentele care implică un accident major sunt furnizate de operator imediat, conform art. 97 alin. (3) din Codul subsolului nr. 246/2024.

Secțiunea a 2-a

Chestionar de raportare a punerii în aplicare a Codului subsolului nr. 246/2024

22. Ministerul Mediului asigură procesul de raportare pe baza datelor colectate și furnizate de autoritatea competentă în domeniul folosirii și protecției subsolului, prin completarea chestionarului și a tabelului statistic la prezentul ordin, conform art. 97 alin. (4), (5) și (6) din Codul subsolului nr. 246/2024, răspunzând în special, la:

22.1. întrebări pentru prima perioadă de raportare privind:

22.1.1. *Măsurile administrative și informații generale privind autoritatea competentă (autoritățile competente) responsabile de:*

22.1.1.1. verificarea și aprobarea planurilor de gestionare a deșeurilor extractive propuse de către operatori;

22.1.1.2. stabilirea planurilor de urgență externe pentru instalațiile din categoria „A”;

22.1.1.3. eliberarea și actualizarea autorizațiilor, stabilirea și actualizarea garanțiilor financiare; și

22.1.1.4. inspectarea instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive.

22.1.2. *Planurile de gestionare a deșeurilor extractive, prevenirea accidentelor majore și informarea:*

22.1.2.1. descrierea pe scurt a procedurilor stabilite pentru aprobarea planurilor de gestionare a deșeurilor extractive prevăzute la art. 52 alin. (3) din Codul subsolului nr. 246/2024;

22.1.2.2. descrierea măsurilor adoptate pentru instalațiile din categoria „A” care nu intră sub incidența legislației privind controlul riscului de accidente majore, conform Legii nr. 108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, pentru a:

22.1.2.2.1. identifica riscurile de accidente majore;

22.1.2.2.2. încorporează caracteristicile necesare în proiectarea, exploatarea și închiderea instalației; și

22.1.2.2.3. limita consecințele nefaste pentru sănătatea umană și/sau pentru mediu.

22.1.3. *Autorizația și garanția financiară sau a instrumentului echivalent:*

22.1.3.1. precizarea măsurilor adoptate pentru a asigura că toate instalațiile în exploatare a deșeurilor extractive fac obiectul unei autorizații, conform prevederilor Codului subsolului nr. 246/2024;

22.1.3.2. descrierea pe scurt a acțiunilor întreprinse în vederea difuzării celor mai bune tehnici disponibile cunoscute către autoritățile responsabile cu stabilirea și controlul autorizațiilor;

22.1.3.3. specificarea dacă s-a folosit posibilitatea menționată la art. 49 alin. (4) din Codul subsolului nr. 246/2024 de reducere sau de renunțare la anumite cerințe privind depozitarea deșeurilor nepericuloase – inerte sau neinerte, sol nepoluat sau turbă;

22.1.3.4. explicarea măsurilor adoptate pentru a asigura că autorizațiile sunt actualizate periodic, conform celor prevăzute la art. 57 alineatul (4) din Codul subsolului nr. 246/2024;

22.1.3.5. prezentarea în detaliu a procedurii menționate la art. 81 alin. (1) din Codul subsolului nr. 246/2024 și prevăzută pentru stabilirea garanției financiare sau a instrumentului echivalent, și ajustarea periodică a acesteia. Câte instalații sunt deja acoperite de o garanție în conformitate cu prevederile Codului menționat? Care este modalitatea de asigurare că toate instalațiile vor fi acoperite de o garanție?

22.1.4. *Participarea publicului și efecte transfrontaliere:*

22.1.4.1. explicarea modului în care sunt analizate și luate în considerare opinia publică și comentariile înainte de luarea unei decizii privind autorizațiile și pentru întocmirea planurilor de urgență externe.

22.1.4.2. pentru instalațiile care au un potențial impact transfrontalier, cum se asigură că informațiile necesare sunt puse la dispoziția celuilalt stat membru și a publicului interesat pe o perioadă corespunzătoare de timp?

22.1.4.3. pentru instalațiile din categoria „A” și în cazul unui accident major, care sunt măsurile practice adoptate pentru a se asigura că:

22.1.4.3.1. informațiile necesare sunt transmise imediat de operator autorității competente?

22.1.4.3.2. informațiile privind măsurile de securitate și acțiunile necesare sunt puse la dispoziția publicului? și

22.1.4.3.3. informațiile furnizate de operator sunt înaintate celuilalt stat membru în cazul unei instalații cu un potențial efect transfrontalier?

22.1.5. *Construirea și administrarea instalațiilor de deșeuri extractive:*

22.1.5.1. detalierea măsurilor adoptate în vederea asigurării că administrarea instalațiilor de deșeuri extractive se realizează de către „persoane competente”, conform precizării de la art. 58 alin. (1) din Codul subsolului nr. 246/2024 și că personalul este instruit în mod adecvat;

22.1.5.2. descrierea pe scurt a procedurii stabilite pentru notificarea autorității în termen de 48 de ore cu privire la orice eveniment care poate să afecteze stabilitatea instalației, precum și cu privire la orice efecte importante asupra mediului, constatate în urma monitorizării;

22.1.5.3. descrierea modului în care, în conformitate cu art. 58 din Codul subsolului nr. 246/2024, autoritatea competentă verifică faptul că rapoartele periodice privind rezultatele monitorizării:

22.1.5.3.1. sunt transmise de operator autorității;

22.1.5.3.2. demonstrează respectarea condițiilor de autorizare.

22.1.6. *Procedurile de închidere și post-închidere, inventarul instalațiilor de deșeuri extractive:*

22.1.6.1. explicarea pe scurt a procedurii stabilite pentru a asigura că, după închiderea instalațiilor și în momentul în care autoritatea consideră necesar, se efectuează controale periodice ale stabilității, precum și adoptarea de măsuri pentru reducerea efectelor asupra mediului;

22.1.6.2. prezentarea în detaliu a măsurii adoptate pentru a asigura realizarea inventarului instalațiilor închise, conform celor prevăzute la art. 14 lit. q) din Codul subsolului nr. 246/2024.

22.1.7. *Controlul de stat:*

22.1.7.1. explicarea pe scurt dacă și, dacă da, cum sunt luate în considerare criteriile minime pentru controlul de stat asupra mediului, în vederea efectuării controlului instalațiilor care intră sub incidența Codului subsolului nr. 246/2024;

22.1.7.2. descrierea pe scurt a modului în care sunt planificate activitățile de control de stat. Sunt identificate instalațiile prioritare pentru controlul de stat și în conformitate cu ce criteriu? Sunt frecvența și tipul de inspecții adaptate riscurilor asociate cu instalația și mediul aferent?

22.1.7.3 explicarea ce măsuri de control de stat sunt efectuate, cum ar fi vizită la fața locului, programate sau nu, prelevarea de probe, controlul datelor de automonitorizare, controlul registrelor „la zi” privind operațiunile de gestionare a deșeurilor extractive;

22.1.7.4. explicarea acțiunilor adoptate pentru a asigura că planurile aprobate de gestionare a deșeurilor extractive sunt actualizate și monitorizate periodic;

22.1.7.5. care sunt normele privind sancțiunile aplicabile în caz de încălcare a prevederilor naționale, conform art. 93-94 din Codul subsolului nr. 246/2024?

22.2. *întrebări pentru toate perioadele de raportare privind:*

22.2.1. *Măsurile administrative și informații generale:*

22.2.1.1. specificarea organismului administrativ (denumirea, adresa, persoana de contact, e-mail) responsabil cu coordonarea răspunsurilor la prezentul chestionar;

22.2.1.2. estimarea numărului instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive de pe teritoriul Republicii Moldova, dacă este posibil, cu ajutorul tabelului statistic la prezentul Ordin;

22.2.1.3. precizarea numărului de cazuri de instalații de gestionare a deșeurilor din categoria „A” aflate în exploatare pe teritoriul țării care au un potențial impact asupra mediului sau a sănătății umane din alt stat membru.

22.2.2. *Planurile de gestionare a deșeurilor extractive și prevenirea accidentelor majore și informarea:*

22.2.2.1. descrierea pe scurt:

22.2.2.1.1. a numărului planurilor de gestionare a deșeurilor extractive aprobate sau respinse temporar sau definitiv pe durata perioadei de raportare și

22.2.2.1.2. dacă este relevant și dacă este posibil, motivele principale pentru care un plan de gestionare a deșeurilor a fost respins definitiv;

22.2.2.2. prezentarea listei planurilor de urgență externe menționate la art. 56 din Codul subsolului nr. 246/2024. În cazul în care toate instalațiile din categoria „A” nu fac încă obiectul unui plan de urgență, de specificat numărul planurilor lipsă și planificarea pentru stabilirea acestor planuri;

22.2.2.3. în cazul în care este stabilită lista deșeurilor inerte, furnizarea unui exemplar al listei respective, incluzând o scurtă descriere a informațiilor și datelor folosite pentru a stabili dacă deșeurile enumerate pot fi definite ca inerte, conform Anexei nr. 5 la Regulamentul privind depozitarea deșeurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 939/2023.

22.2.3. *Autorizația și garanția financiară sau a instrumentului echivalent:*

22.2.3.1. dacă este posibil cu ajutorul tabelului statistic la prezentul Ordin, specificarea numărului de instalații pentru care s-a acordat o autorizație în conformitate cu prevederile Codului subsolului nr. 246/2024.

22.2.4. *Proceduri de închidere și post-închidere, inventarul instalațiilor:*

22.2.4.1. specificarea câte proceduri de închidere, conform celor detaliate la art. 59 din Codul subsolului nr. 246/2024, au fost realizate și/sau aprobate pe durata perioadei de raportare;

22.2.4.2. câte instalații sunt închise și monitorizate cu regularitate?

22.2.5. *Controlul de stat:*

22.2.5.1. precizarea numărului controalelor de stat realizate pe durata perioadei de raportare, dacă este posibil precizând separat inspecțiile realizate la:

22.2.5.1.1. instalațiile din categoria „A” și alte instalații;

22.2.5.1.2. instalații de gestionare a deșeurilor inerte; și

22.2.5.1.3. instalații de gestionare a deșeurilor neinerte, nepericuloase.

22.2.5.2. în cazul în care la nivelul geografic adecvat (național/regional/local) s-a constituit un program de inspecție, prezentarea unui exemplar al acestui program (ale acestor programe) în anexa la raport;

22.2.5.3. câte cazuri de nerespectare a prevederilor Codului subsolului nr. 246/2024 au fost identificate? Specificați motivele principale de nerespectare și acțiunile întreprinse în vederea asigurării respectării prevederilor Codului menționat.

22.2.6. *Alte informații relevante:*

22.2.6.1. prezentarea pe scurt a principalelor dificultăți apărute în implementarea prevederilor Codului subsolului nr. 246/2024. Cum au fost depășite aceste posibile probleme?

22.2.6.2. includerea oricărui comentariu, sugestii sau propuneri pentru îmbunătățirea aplicării cadrului normativ și de raportare.

Tabel statistic la prezentul Ordin

Evidența instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive pentru raportarea informațiilor, se prezintă cu o împărțire pe sector (după caz) pentru mineralele de construcții, mineralele metalice, mineralele industriale, mineralele folosite în industria energetică și celelalte sectoare.

Denumirea	În exploatare	În exploatare cu autorizație ⁽¹⁾	În etapa de închidere ⁽²⁾	Închise sau abandonate ⁽³⁾
MINERALE DE CONSTRUCȚII				
Categoria A ⁽⁴⁾ :				
dintre care instalații ⁽⁵⁾				
În afara Categoriei A:				
deșeuri inerte ⁽⁶⁾				
deșeuri nepericuloase, neinerte				
Total				

Notă: ⁽¹⁾ Numărul de instalații cu autorizație care îndeplinesc deja cerințele. ⁽²⁾ Numărul de instalații la care procedura de închidere este încă în desfășurare. ⁽³⁾ Dacă este posibil, vă rugăm să prezentați o estimare a numărului de instalații abandonate și închise care sunt potențial periculoase. ⁽⁴⁾ Instalații clasificate ca fiind din categoria „A” în conformitate cu art. 53 din Codul subsolului nr. 246/2024. ⁽⁵⁾ Instalații care intră sub incidența Legii nr. 108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase. ⁽⁶⁾ Instalații care tratează exclusiv deșeuri inerte, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 939/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind depozitarea deșeurilor.